

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **L. P. a. s.**, proti žalovanému **Prezidiu Komise pro cenné papíry**, Washingtonova 7, P. O. Box 208, 111 21 Praha 1, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 7. 2001, č. j. 10/SeO/11/2001/1,

takto:

I. Rozhodnutí Prezidia Komise pro cenné papíry ze dne 4. 7. 2001, č. j. 10/SeO/11/2001/1 **se zrušuje** pro nezákonnost a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

I. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 1000 Kč, a to do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Prezidia Komise pro cenné papíry ze dne 4. 7. 2001 byl zamítnut rozklad žalobce a potvrzeno rozhodnutí Komise pro cenné papíry ze dne 23. 3. 2001, č. j. 51/15315/R/2000, jímž byla žalobci podle § 86 odst. 1 písm. b) zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění účinném do 31. 12. 2000 (dále jen „zákon o cenných papírech“) uložena pokuta ve výši 160 000 Kč za porušení ustanovení § 80 odst. 3 zákona o cenných papírech, kterého se žalobce dopustil tím, že neuveřejnil v zákonné lhůtě zprávu o výsledcích svého hospodaření za první pololetí roku 2000.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce k Vrchnímu soudu v Praze žalobu, kterou se domáhá jeho přezkoumání. V žalobě zejména uvedl, že zprávu o výsledcích svého hospodaření za první pololetí roku 2000 vyhotovil a zpřístupnil dne 28. 7. 2000, tedy ve lhůtě jednoho měsíce po ukončení pololetí, ve svém sídle a na místě určeném emitentem cenných papírů, čímž slnil svou povinnost stanovenou v ustanovení § 80 odst. 3 zákona o cenných

papírech. Žalobce dále uvedl, že povinnost stanovenou ustanovením § 80 odst. 1 zákona o cenných papírech nelze rozšiřovat i na ustanovení § 80 odst. 3 zákona o cenných papírech, a dovozuje proto, že došlo k nesprávné interpretaci zákona o cenných papírech a tím i nesprávnému posouzení jednání žalobce. Žalobce rovněž uvedl, že se správní orgány nezabývaly otázkou škody, kterou žalobce měl způsobit ohrožením bezpečnosti a stability kapitálového trhu při porušení § 80 odst. 3 zákona o cenných papírech. Konečně žalobce uvedl, že Prezidium Komise pro cenné papíry se v rozhodnutí o rozkladu zabývá otázkami fungování kapitálových trhů ve vyspělých zemích EHS, přičemž však ustanovení zákona vztahující se k této problematice nejsou v českém právním řádu k 31. 12. 2000 podle žalobce účinná.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě zejména uvedl, že ustanovení § 80 odst. 3 zákona o cenných papírech nelze posuzovat odděleně od ostatních odstavců § 80 zákona o cenných papírech, neboť všechna směřují k témuž cíli, jímž je vytvořit jednotný informační systém o poměrech emitentů veřejně obchodovatelných cenných papírů. Domnívá se proto, že jako žádoucí a jediné přijatelné se jeví zachování jednotného režimu pro všechny rovnocenné případy, tedy roční zprávy, pololetní zprávy a jiných kurzotvorné skutečnosti. Takovýto výklad potvrzuje rovněž zásada jednotnosti právního předpisu a terminologické jednotnosti téhož paragrafu. Žalovaný pro podporu svých tvrzení rovněž odkazuje na Finanční zpravodaj č. 11/1997, ve kterém Ministerstvo financí pod bodem 79 uveřejnilo sdělení emitentům veřejných obchodovatelných cenných papírů, ve kterém uložilo zasílat pololetní zprávu Ministerstvu financí (po 1. 4. 1998 v souvislostí s přechodem pravomocí na Komisi pro cenné papíry je podle žalovaného třeba pokládat za jejich adresáta Komisi pro cenné papíry) a na skutečnost, že účastníky kapitálového trhu na tuto problematiku upozorňuje Komise pro cenné papíry ve veřejných sdělovacích prostředcích. Žalovaný dále uvedl, že žalobce dosud povinnost uveřejňovat pololetní zprávu způsobem uvedeným v ustanovení § 80 odst. 1 zákona o cenných papírech řádně plnil.

Ze správního spisu předloženého žalovaným vyplynuly tyto podstatné skutečnosti: Rozhodnutím Komise pro cenné papíry ze dne 23. 3. 2001, č. j. 51/15315/R/2000 byla žalobci uložena pokuta ve výši 160 000 Kč za porušení § 80 odst. 3 zákona o cenných papírech, s odůvodněním, že v zákonné lhůtě neuveřejnil zprávu o výsledcích svého hospodaření za první pololetí roku 2000. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce rozklad, ve kterém namítal skutečnosti obdobné s žalobními námitkami. Rozhodnutím Prezidia komise pro cenné papíry ze dne 4. 7. 2001 byl zamítnut rozklad žalobce a potvrzeno označené rozhodnutí Komise pro cenné papíry. Z čestného prohlášení vystaveného žalobcem dne 5. 1. 2001 vyplynulo, že zpráva o výsledcích hospodaření za první pololetí roku 2000 byla od 28. 7. 2000 dána k dispozici v sídle žalobce na oddělení plánování. Ze správního spisu dále vyplynulo, že žalobce zprávu o výsledcích svého hospodaření za první pololetí roku 2000 předložil i Městu Poděbrady a G. C.B. (tedy na místech určených emitentem cenných papírů).

V daném případě jde o věc, která na Nejvyšší správní soud přešla podle ustanovení § 132 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) z Vrchního soudu v Praze. Nejvyšší správní soud ve věcech neskončených vrchními soudy dokončí řízení zahájená před těmito soudy jako soud prvního stupně. Podle ustanovení § 130 odst. 1 s. ř. s. se neskončená řízení podle části páté hlavy druhé občanského soudního řádu, účinného přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (s. ř. s.), dokončí podle ustanovení části třetí hlavy druhé dílu prvního tohoto zákona (s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud vyzval žalobce, aby označil důkazy k prokázání žalobních námitek (žalobních bodů), které uvedl v žalobě. Rovněž vyrozuměl žalovaného o možnosti navrhnout důkazy k vyvrácení žalobních námitek uvedených v žalobě. Výzvou ze dne 1. 4. 2003 vyrozuměl Nejvyšší správní soud žalobce i žalovaného o možnosti dokončit řízení rozhodnutím ve věci samé bez toho, aby bylo nařizováno jednání. Žalovaný ani žalobce se ve stanové lhůtě nevyjádřili a Nejvyšší správní soud má v souladu s § 51 s. ř. s. za to, že s projednáním bez nařízeného jednání souhlasí. Námitka podjatosti ke složení senátu Nejvyššího správního soudu, který věc podle rozvrhu práce rozhoduje, nebyla žádným z účastníků rovněž vznesena.

Žalobce v návaznosti na uvedenou výzvu k prokázání žalobních námitek uvedených v žalobě uvedl, že nenavrhuje dalších důkazů a doplnil, že citovanou pololetní zprávu zaslal Komisi pro cenné papíry běžnou zásilkou; a že pokuta ve výši 160 000 je nepřiměřená.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení předcházející jeho vydání, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Ustanovení § 80 odst. 1 zákona o cenných papírech stanoví, že emitent veřejně obchodovatelného cenného papíru je povinen jedenkrát ročně, nejpozději do tří měsíců po skončení kalendářního roku, uveřejnit zprávu o výsledcích svého hospodaření a o své finanční situaci (dále jen „roční zpráva“). Roční zpráva musí být rovněž k dispozici účastníkům valné hromady, na které se bude schvalovat roční účetní závěrka ověřená auditorem. Pokud valná hromada účetní závěrku neschválí, musí emitent do jednoho měsíce uveřejnit novou roční zprávu, ve které uvede důvody neschválení a postup řešení připomínek valné hromady. Za uveřejnění roční zprávy se považuje její zaslání Komisi a středisku (Středisko cenných papírů, pozn. Nejvyššího správního soudu) a její zpřístupnění v sídle emitenta, popřípadě v dalších místech určených emitentem. Ustanovení § 80 odst. 3 zákona o cenných papírech stanoví, že emitent veřejně obchodovatelného cenného papíru je povinen nejdéle do jednoho měsíce po skončení prvního pololetí uveřejňovat zprávu o výsledcích svého hospodaření za první pololetí obsahující údaje v rozsahu výsledovky a rozvahy za toto období. Z výše uvedeného vyplývá, že zákon o cenných papírech zakotvil povinnost uveřejňovat zprávu o výsledcích hospodaření formou zaslání Komisi pro cenné papíry pouze v citovaném ustanovení § 80 odst. 1. Takováto povinnost však v ustanovení § 80 odst. 3 zákona o cenných papírech, který měl žalobce podle žalovaného porušit, chybí. Ustanovení § 80 odst. 3 zákona o cenných papírech sice upravuje, že emitent má povinnost uveřejnit citovanou zprávu, neupravuje však jakým způsobem a dává žalobci tudíž na výběr. Splnil-li tuto povinnost, jak vyplynulo ze správního spisu, tím, že ji předložil v místech určených emitentem (Město Poděbrady a G. C. B.), a navíc tím, že byla dána k dispozici v sídle žalobce (emitenta), dostál povinnosti upravené v ustanovení § 80 odst. 3 zákona o cenných papírech. Nejvyšší správní soud je proto názoru, že absence jednoznačné povinnosti k zasílání zprávy o výsledcích svého hospodaření Komisi pro cenné papíry v zákoně o cenných papírech neopravňuje správní orgán trestat žalobce za jeho zákonem umožněnou volbu; na tom nemění nic ani skutečnost, že žalobce Komisi pro cenné papíry citovanou zprávu doposud zasílal. Uložení sankce by přicházelo v úvahu pouze tehdy, pokud by se prokázalo, že citovaná zpráva uveřejněna nebyla vůbec. Aplikoval-li správní orgán povinnost zakotvenou v jiném odstavci § 80 zákona o cenných papírech, na jejímž základě následně uložil i sankci, došlo k použití právní analogie, a to k žalobcově tíži. Použití analogie v oblasti správního trestání je nepřípustné. Zásada jednotnosti právního předpisu či terminologické jednotnosti v takovémto případě vzhledem k výše uvedenému neobstojí. Obdobně ve Finančním zpravodaji uložená „povinnost“ zasílat pololetní zprávu na adresu Ministerstva financí, resp. Komise pro cenné papíry, či upozornění

ve veřejných sdělovacích prostředcích, nemají povahu závazného pravidla a nemohou tudíž zakládat právo na uložení sankce.

Lze tedy shrnout, že v § 80 odst. 1 zákona o cenných papírech zakotvená povinnost se nevztahovala na způsob uveřejnění pololetní zprávy podle § 80 odst. 3 téhož zákona. Nejvyšší správní soud je proto názoru, že správní orgán není oprávněn požadovat po emitentech veřejně obchodovatelných cenných papírů, aby se řídili tím, co není v zákoně o cenných papírech výslovně stanoveno, natož jim za to ukládat sankce. Ač není Nejvyšší správní soud oprávněn primárně posuzovat soulad s Listinou základních práv a svobod, jedná se podle jeho názoru i o rozpor s jejím čl. 2 odst. 2. Ze všech těchto důvodů Nejvyšší správní soud přisvědčil žalobci v tom, že došlo k porušení ustanovení § 80 odst. 3 zákona o cenných papírech.

Závěrem Nejvyšší správní soud poznamenává, že výše uvedené důvody samy o sobě postačují ke zrušení citovaného rozhodnutí; Nejvyšší správní soud se proto všemi námitkami žalobce z důvodu ekonomie řízení nezabýval.

Na základě právě uvedeného Nejvyšší správní soud zrušil napadené rozhodnutí Prezidia Komise pro cenné papíry pro nezákonnost a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.); přičemž konstatuje, že správní orgán je při novém projednání věci vázán výše uvedeným právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Náhrada nákladů řízení vychází z ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce měl v tomto řízení úspěch, má tedy právo na náhradu nákladů řízení. Z důvodu, že ze spisu není zřejmé, že by žalobci kromě zaplaceného soudního poplatku vznikly jiné náklady řízení, ani žalobce náklady, které mu s tímto řízením vznikly, nijak nespecifikoval, přiznal Nejvyšší správní soud náhradu nákladů za zaplacený soudní poplatek ve výši 1 000 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. 1. 2004

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu